

Interne beheersing en Vernieuwing accountantscontrole

Juss van de Lisdonk, concerncontroller
5 februari 2018, commissie AFE

Inhoud en achtergrond

- “In Control zijn” op basis presentatie 4 December
- Scenario’s eigen publieke accountant of externe accountant
- Tijdspad met conclusie advies nog 1 jaar verlenging

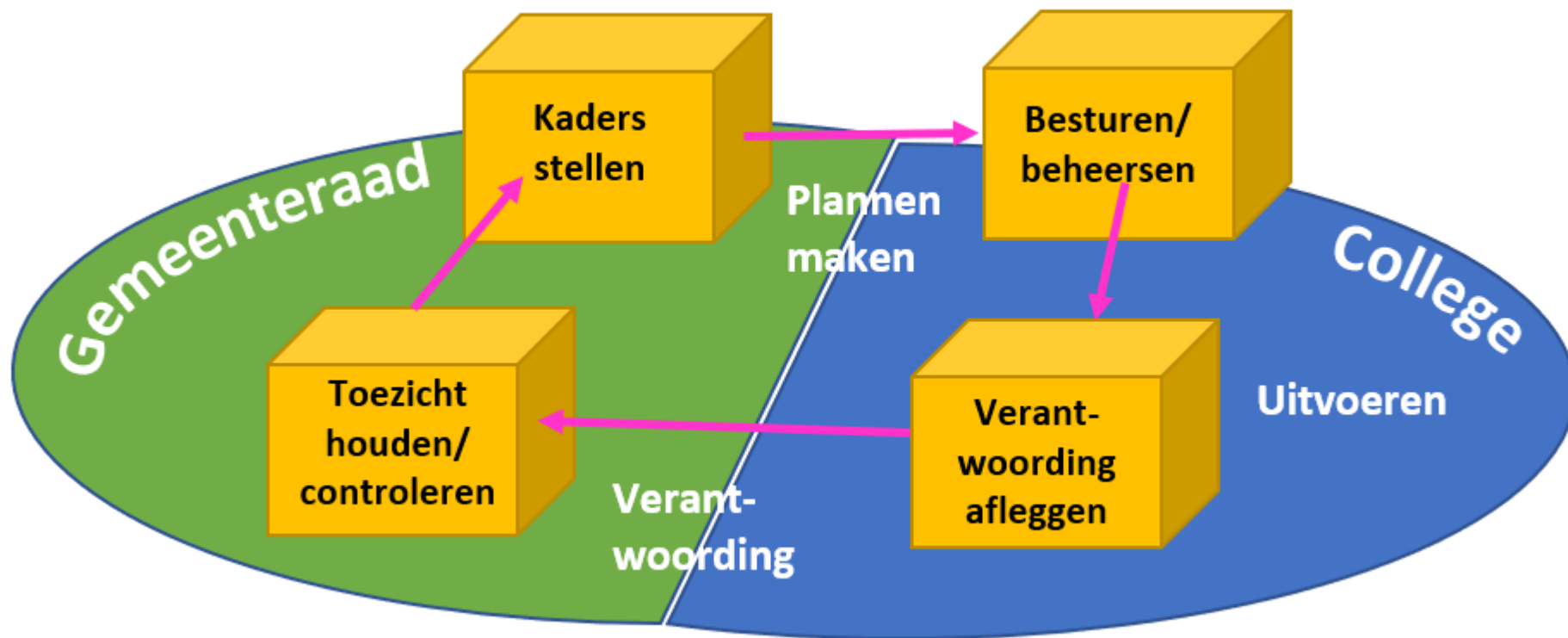

WAAROM: In Control zijn

- Kunnen uitleggen wat we doen
- Risico's kunnen afwegen
- Balans tussen structureren, organiseren en flexibiliteit
- In control is meer dan interne controle:
met goede interne beheersing weet je dat je In Control bent

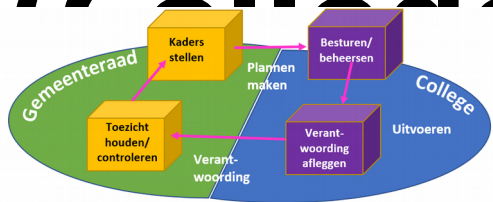

WIE: Rolverdeling Raad, College (en organisatie)

WAT: Interne beheersing

(College)

Gericht op “redelijke mate” van zekerheid

Breder dan alleen financieel

Doel	Voorbeeld/toelichting
Strategische doelen	Beoogde maatschappelijke effecten
Effectiviteit/efficiency processen	De goede dingen doen & de dingen goed doen
Betrouwbaarheid financiële info	Begroting, Tussentijdse rapportages, Jaarrekening
Naleven wet- en regelgeving	Rechtmatigheid (waaronder financieel)

Accountantscontrole

Waarom: Bewustwording noodzaak verandering

2015 Rapport Depla Vernieuwing Accountantscontrole

- Doel doelmatigere accountantscontrole. Niet minder controle, maar beter op de maat van de gemeenten toegesneden
- Optie publieke accountant overwegen

2016 Landelijk veel onrust en onvrede over controles

2016 Terugtrekken Deloitte. Eén van de grote vier

2017 Rapport Autoriteit Financiële Markten (AFM) onvoldoende kwaliteit accountantscontrole

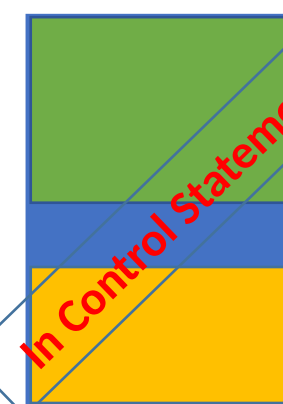
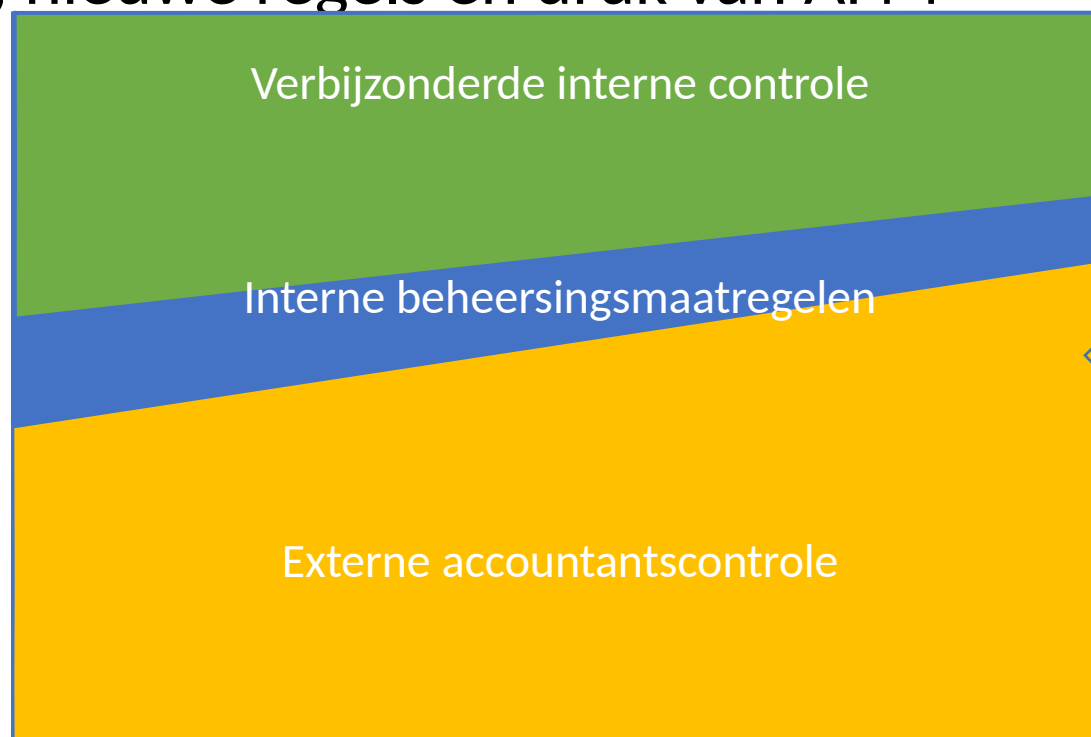

Hoe: Huidige opzet accountantscontrole

- Okt-nov. Tussentijdse controle (bestaan, opzet en werking processen)
- Apr-juni Cijfermatige controle (balans en resultatenrekening)
- Probleem:
  - Twee bestuurlijke momenten (relatief weinig sturingsmogelijkheden)
  - dubbelingen in de controle
    - Gegevensgericht want interne beheersing niet zichtbaar
    - Niet kunnen/mogen steunen op eigen interne controle door regels accountants
    - Controles op verbonden partijen door regels accountants
    - Interne reviews accountant door druk AFM

HOE: Toenemende druk accountantscontrole

- Basis op orde goedkeurende accountantsverklaring¹
- Dubbelingen in controle, nieuwe regels en druk van AFM
- Verwachte ontwikkeling:

¹ M.u.v. sociaal domein

Hoe: Benodigde acties

Drie manieren om dubbelingen te voorkomen en effectiviteit accountantscontrole te vergroten:

1. (zichtbaar) Versterken interne beheersing gemeente
2. Ontwikkelen verbijzonderde interne controles als basis voor In Control Statement
3. **Stappen naar** verandering samenwerking met accountant
  - A. Betere aansluiting op interne werkzaamheden
  - B. Betere aansluiting op interne werkzaamheden én deskundiger personeel en vaker langskomen
  - C. Keuze eigen, publieke accountant of externe accountant

Hoe: Te nemen stappen naar verandering

A. Betere aansluiting interne werkzaamheden op accountant

feitelijk alleen eigen aanpassingen, accountant verandert niet. Bestuurlijk weinig effect: contactmomenten tussen college, raad en accountant veranderen niet.

B. Betere aansluiting accountant op onze interne werkzaamheden

Deskundiger personeel, vaker langskomen. Daardoor verdeling werkdruk, meer mogelijkheden (bestuurlijke) sturing, efficient want minder dubbelingen

C. Keuze eigen, publieke accountant of externe accountant

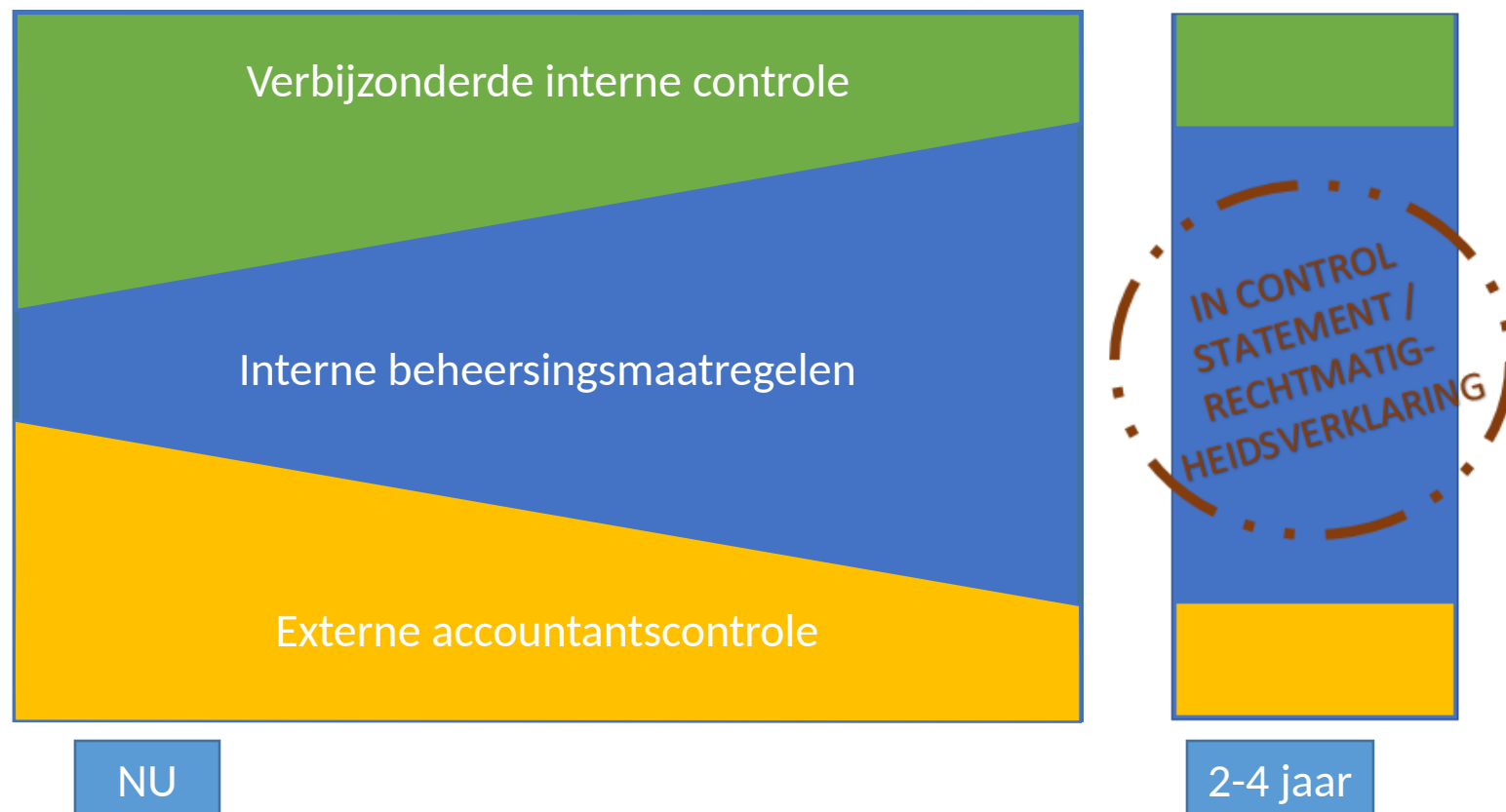
Eigen accountant op dit moment geen optie:

- onze kwaliteit en onafhankelijkheid niet aantoonbaar volgens de beroepsregels
- toezicht door lokale rekenkamer
- gezien omvang werk noodzakelijk samen met meer gemeenten

HOE: Naar interne beheersing

Basis is op orde; groeien naar zichtbaar/aantoonbaar versterken eigen interne beheersing

Beoogd groeipad:

Hoe: Uitwerking stap B

Stap B. Betere aansluiting accountant op interne werkzaamheden

- Interne beheersing ondersteunt de continue kwaliteitsverbetering.
- Ontwikkeling interne auditfunctie (formele onafhankelijkheid interne kwaliteitsbewaking en interne reviews).
- Initieel extra kosten voor inhuur en accountantscontrole.
- Deels directe besparing in controle-opzet.
- Ontwikkeling door accountant van adviesrol en controle in combinatie met strakke beroepsregels en onafhankelijkheid.

HOE: Planning acties 2018

Mrt-april 2018

- Jaarrekeningcontrole 2017 (nog) beter voorbereiden en documenteren
- Een casus bijv. proces belastingen of vergunningen of subsidies

April-mei 2018

- Keuze raad wel of geen auditcommissie

Juli-sept. 2018

- Stappenplan voor interne beheersing en organisatie
  - Gevolgen voor werk/organisatie/rol
  - Rol raad en college mede op basis van keuze wel of geen auditcommissie

HOE: Planning acties 2018

Okt. 2018

- Voorstel vernieuwing accountantscontrole in samenwerking met accountant
  - Betere aansluiting én deskundiger personeel dat vaker langskomt
    - Betere verdeling werkdruk ook voor accountant gedurende het jaar
    - Meer bestuurlijke contactmomenten. Kaderstelling en toezicht met (bij-)sturing
    - Minder dubbeling

Nov.-dec. 2018

- Marktverkenning en besluitvorming

Jan.-mrt 2019

- Aanbesteding accountantscontrole 2019 e.v. dan wel werving
- Nieuwe contractering accountant vanaf 2019. Besluitvorming raad

HOE: Voorstel verlenging huidige contract

Scenario's/Keuzemogelijkheden:

1. Nog één jaar verlengen huidige contract met BTB
2. Een onderhandse aanbesteding voor twee jaar
3. EU-aanbesteding voor een nieuwe externe accountant
4. Werving eigen publieke accountant

Keuze 1 past het beste bij het voorgestelde stappenplan om eind 2018 een keuze uit de andere drie te onderbouwen.

WIE

1. Stappenplan naar interne beheersing:

Interne Controle ism concerncontroller

Move (besluitvorming tav organisatie)

College en raad (besluitvorming tav niveau van interne beheersing)

Organisatie: verandering rol/werk. Ism werkgroep Lean, proceseigenaren en kwaliteitsmedewerkers

2. Marktverkenning en nieuw accountantscontract

Griffie ism concerncontroller en Contractbeheer Inkoop

Vragen?

